

SOLAKONFERANSEN
Skandinavisk luftfartskonferanse

Universitetet
i Stavanger

Hovedtema:
OFFSHOREHELIKOPTERSEKTOREN UNDER
KOSTNADSPRESS OG REGELVERKSENDRINGER
- UTGJØR DET NØDVENDIGVIS EN RISIKO?

SOLAKONFERANSEN 2016

19.-21. september

Scandic Stavanger Airport, Sola

www.solakonferansen.no

I forbindelse med konferanseprogrammet for 2015 valgte styret for stiftelsen en bevisst endring av fokus fra det tradisjonelt brede programkonseptet til en klarere dreining mot helikopteroperasjoner, og da spesielt offshore helikopteroperasjoner.

Basert på tilbakemeldinger og kommentarer fra bransjen har styret funnet det riktig å videreføre også årets konferanse med et sterkt fokus på krevende helikopteroperasjoner.

Vi skal fortsatt være en nasjonal og internasjonal arena for erfaringsutveksling og samarbeid for å kunne styrke gode løsninger og tiltak som kan bedre sikkerhet og effektivitet.

Selv om Norge i dag har en sikkerhetsstatistikk innen offshore helikoptertransport som er verdensledende, er det ikke gitt at denne uten videre kan bli opprettholdt. Eksisterende sikkerhetsnivå har vært bygget over tid gjennom møysommelig innsats av mange aktører.

Petroleumsnæringen har de siste to årene vært gjennom svært smertelige nedskjæringer og kostnadskutt grunnet historisk lav oljepris. Offshore helikoptertransport er ikke unntatt fra det kostnadspresset som nå legges på leverandørbransjen.

Vi håper årets konferanseprogram kan bidra med tanker og ideer til at sikkerhetsnivået kan opprettholdes selv med store utfordringer knyttet til krav om effektivisering.

Velkommen til Solakonferansen 2016!

Ivar Eie
Styreleder, Stiftelsen Solakonferansen

Helikoptersektoren for offshoreoperasjoner er for tiden under et betydelig kostnadspress. I tillegg foregår det endringer innenfor regelverk og regulering som vi fullt ut ikke ser konsekvensene av. Utgjør dette nødvendigvis en risiko? Dette er tema for årets konferanse. Vi viderefører altså tema fra forrige konferanse, men i år vil vi se mer i detalj på mulige konsekvenser av de pågående endringene. Er vi på vei inn i en ny epoke for offshore helikopternæringen? Hvilke omstillinger kan være påkrevd, og kan disse endringene føre med seg sikkerhetsrelaterte utfordringer? For å belyse dette tema og å gi deltakerne en oppdatering på hva som skjer innen offshoresektoren, har vi invitert foredragsholdere fra inn- og utland. Vi har selvfølgelig med de faste innslagene fra Samferdselsdepartementet, Luftfartstilsynet, Avinor og NHO luftfart på konferansens siste dag.

Vi har på konferansens første dag innlemmet "Helicopter Innovation" som en del av det faste programmet slik at konferansen spenner over tre dager. Det er lagt opp til kveldsarrangementer med sosialt samvær og faglig innhold begge konferansekveldene. Vi stiller også møtelokaler til disposisjon på mandag før konferansestart og onsdag etter avsluttet konferanse for de som vil benytte anledningen til å samles i forbindelse med konferansen.

Vel møtt til Solakonferansen 2016!

Øivind Solberg
Leder konferansekomiteen, Solakonferansen 2016

HVA ER SOLAKONFERANSEN

Solakonferansen er en stiftelse som har som formål å bringe sammen de mennesker som best kan bidra til å bedre sikkerhet, kvalitet og miljø innenfor luftfarten.

Stiftelsen ønsker ved hjelp av en årlig konferanse å finne frem til de beste løsninger, blant annet ved å rette oppmerksomhet mot forskning, og la luftfartens myndigheter, organisasjoner, flyselskaper, fagforeninger og utdanningsinstitusjoner presentere sine bidrag til forbedret flysikkerhet.

Stiftelsens arrangement skal bidra til saklig informasjon, samtidig som luftfartens egenart og tradisjon tas vare på.

MÅLGRUPPE

Målgruppen er faglig og politisk ledelse i departementene, luftfartens myndigheter, ledelsen i flyselskaper og Avinor, Luftfartstilsynet, internasjonale flyfabrikanter, organisasjoner, fagforeninger, forsknings- og undervisningsinstitusjoner, presse og media, politikere, oljeselskaper, transport og annen industri.

Konferansens foredragsholdere

- **Statssekretær Tom Cato Karlsen**, FrP, Samferdselsdepartementet
  - **Rådmann Ingrid Nordbø**, Sola kommune
  - **Stein Erik Nodeland**, luftfartsdirektør, Luftfartstilsynet
  - **Dag Falk-Petersen**, konsernsjef, Avinor AS
  - **Torbjørn Lothe**, administrerende direktør, NHO Luftfart
  - **Guillaume Faury**, CEO, Airbus Helicopters
  - **Daniel C. Schultz**, President, Sikorsky Aircraft Corporation
  - **Jonathan E. Baliff**, President and CEO, Bristow Group Inc
  - **Arne Roland**, Regional Director/Managing Director, CHC Helikopter Service AS
  - **Gretchen Haskins**, CEO HeliOffshore
  - **Terje Aven**, professor, Universitetet i Stavanger
  - **Espen Høiby**, administrerende direktør, OSM Aviation Group
  - **Yngve Carlsen**, forbundsleder, Norsk Flygerforbund
  - **Anders Kristian Røsok**, seksjonsleder Operativ helikopter (OH), Luftfartstilsynet, leder av Samarbeidsforum for helikopter-sikkerhet på norsk kontinentalsokkel (SF)
  - **Øivind Solberg**, PhD, UiS/Solberg Risk & Safety
  - **Erik Hamremo**, Senior Adviser, Statoil ASA, leder LFE Norsk olje og gass, Solakonferansens sikkerhetspris 2013
  - **Roy Ratdal**, Director of Maintenance Projects, Aircontact Services AS
  - **Morten Andreas Ødegaard Køltzow**, forsker, Modell- og klimaanalyse, Meteorologisk institutt
  - **Glenn Christiansen**, Manager Crew Training, CHC Helikopter Service AS
  - **Bjørn Ivar Aarseth**, prosjektleder NAW SARH prosjekt, Justis- og beredskapsdepartementet
  - **Henrik Solvorn Fjeldsbø**, forbundssekretær HMS, Industri Energi
  - **Tommy Olsen**, styremedlem Lover og Bestemmelser, Norsk Helikopteransattes Forbund
  - **Leonardo Helicopters** 19. sep: **Nigel Talbot**, Test Pilot & Division Safety Manager
  - **Airbus Helicopters** 19. sep: **Régis Magnac**, Vice President Head of Operational Marketing
  - **Bell Helicopter Textron Inc** 19. sep: **Larry J. Thimmesch**, Vice President, 525 Program
  - **Sikorsky Aircraft Corporation** 19. sep: **Jonathan Hartman**, Disruptive Technologies Lead
- Konferansier/innleder:**
- **Per Arne Utne**, kaptein, CHC Helikopter Service AS

Stiftelsen Solakonferansen

Styre

Leder fra 11. sep	Odin Leirvåg	Flykaptein (p), SAS
	Erik Hamremo	Seniorrådgiver, Statoil ASA
	Nina Handegaard	Konsulent, British Midland
	Leif Anker Lorentzen	Lufthavndirektør, Stavanger lufthavn, Sola
	Kenneth Arne Pettersen	Postdoktor, Universitetet i Stavanger
	Øivind Solberg, PhD	UiS/Solberg Risk & Safety

Sekretariat

Håvard Haugen	Daglig leder, Stiftelsen Solakonferansen
---------------	--

Konferansekomiteen Solakonferansen 2016

Leder	Øivind Solberg, PhD	UiS/Solberg Risk & Safety
	Glenn Christiansen	Manager Crew Training, CHC Helikopter Service AS
	Erik Hamremo	Seniorrådgiver, Statoil ASA
	Håvard Haugen	Sekretær, daglig leder Stiftelsen Solakonferansen

Mandag 19. september

0800-1130	<i>Registrering åpner, kaffe og enkel servering</i> , hotellets lobby <ul style="list-style-type: none"> • Stiftelsen Solakonferansen, sekretariat • Scandic Stavanger Airport, Sola, konferansevertskap • Konferanselokale "Preikestolen I & II" 	1300-1700	<i>Denne bolken går i engelsk språkdrakt. Helikopterprodusentene er bedt om å belyse følgende faktorer - Safety Improvements, miljø, vibrasjoner og kostnader</i>
0800-1130	<i>Møtevirksomhet i diverse fora</i> Møterom og pausemat stilles til disposisjon, meld inn behov	1300-1350	<i>Sikorsky Aircraft Corporation¹, Jonathan Hartman, Disruptive Technologies Lead</i>
1130-1230	<i>Buffetlunsj</i>	1350-1400	<i>Pause</i>
1230-1250	<i>Velkommen og offisiell åpning av Solakonferansen 2016</i> Konferanserom Preikestolen I & II <i>Velkomsthilsen</i> Odin Leirvåg, styrets leder, Stiftelsen Solakonferansen <i>Åpning av Solakonferansen 2016</i> Ingrid Nordbø, rådmann, Sola kommune	1400-1450	<i>Airbus Helicopters¹, Régis Magnac, Vice President Operational Marketing</i>
1250-1300	<i>Innledning og introduksjon til programmet</i> Per Arne Utne, konferansier, kaptein, CHC Helikopter Service AS	1450-1510	<i>Pause</i>
		1510-1600	<i>Leonardo Helicopters¹, Nigel Talbot, Test Pilot & Division Safety Manager</i>
		1600-1610	<i>Pause</i>
		1610-1700	<i>Bell Helicopter Textron Inc¹, Larry J. Thimmesch, Vice President, 525 Program</i>
		1700-1705	<i>Oppsummering og avslutning første dag</i> Per Arne Utne, konferansier, kaptein, CHC Helikopter Service AS
		1900-2130	<i>Kvelds- og bransjetreff med lett måltid og bevertning</i> hos CHC Helikopter Service AS, omvisning og display

Tirsdag 20. september

0800	<i>Registrering, kaffe og enkel servering</i> , hotellets lobby	1010-1035	<i>Status på nytt norsk redningshelikopter (NAWSARH) - oppdatering på status i prosjektet</i> Bjørn Ivar Aarseth, prosjektleder NAWSARH Prosjekt, Justis- og beredskapsdepartementet
0830-0835	<i>Innledning til dagens program</i> Per Arne Utne, konferansier	1035-1055	<i>Pause</i>
0835-0905	<i>Åpningsforedrag - utfordringer i bransjen sett fra helikopteroperatørens ståsted</i> Arne Roland, Regional Director/Managing Director, CHC Helikopter Service AS	1055-1125	<i>Konsekvenser av endringer i bransjen - om ulike sikkerhetsutfordringer</i> Øivind Solberg, PhD, daglig leder, Solberg Risk & Safety
0905-0930	<i>Status i bransjen - nyheter og status herunder HSS3B og Barentshavet</i> Erik Hamremo, seniorrådgiver Statoil ASA, leder LFE Norsk olje og gass	1125-1155	<i>Kultur og vranglæring innen crewtrening - er simulatorentrening nødvendigvis god trening?</i> Glenn Christiansen, Manager Crew Training, CHC Helikopter Service AS
0930-0945	<i>Pause</i>	1155- 1225	<i>Black Swans - hvordan bør bransjen håndtere dette? Null ulykker - er det lik null risiko?</i> Terje Aven, professor, UiS
0945-1010	<i>Status Samarbeidsforum for helikopter-sikkerhet på kontinentalsokkelen (SF) - håndtering av krevende og utfordrende saker</i> Anders Kristian Røsok, seksjonsleder Operativ helikopter (OH), Luftfartstilsynet, leder SF	1225-1325	<i>Buffetlunsj</i>
		1325-1340	<i>From a Airbus Helicopters Point of View - dagsaktuelt tema¹</i> Guillaume Faury, CEO Airbus Helicopters

¹ Engelskspråklig presentasjon

Tirsdag 20. september fortsetter

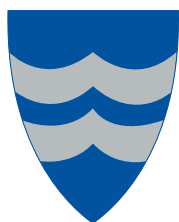
1340-1410	Bemanningsbyråer (OSM) - konsept og erfaringer. Innleie av piloter og teknikere - framtiden for helikopterbransjen? Espen Høiby, administrerende direktør, OSM Aviation	1635-1655	From a Sikorsky Aircraft Corporation Point of View - dagsaktuelt tema' Daniel C. Schultz, President, Sikorsky Aircraft Corporation
1410-1440	Nytt felleseuropeisk regelverk (HOFO) - Norsk Helikopteransattes Forbund (NHF) sitt syn på de pågående endringer Tommy Olsen, styremedlem Lover og Bestemmelser, NHF	1655-1700	Oppsummering andre dag
1440-1455	Pause	1845-2145	Konferansemiddag - stående buffet kombinert med presentasjoner, display og omvisning i Flight Safety International/ Aircontactgruppen AS lokaler
1455-1520	Norsk Flygerforbund (NF) perspektiv på endringer i bransjen. Norsk kostnadsnivå - priser vi oss ut? Yngve Carlsen, forbundsleder, Norsk Flygerforbund	1845	Transport fra Scandic Stavanger Airport til FSI/ACG hangar
1520-1545	Skremmer vi vettet av passasjerene? Henrik Solvorn Fjeldsbø, forbundssekretær HMS, Industri Energi	1855	Ankomst FSI/ACG-hangaren og frammøtetidspunkt for lokale deltakere
1545-1605	Pause	1900	Orientering og bespisning, buffet - omvisning i "Centre of Excellence", presentasjon av S-92 simulator, grafisk/ teknisk trener og logistikkenter, statisk display av div utstyr
1605-1635	Lynvarsling, Meteorologisk institutt. Nytt nasjonalt varslingssystem - muligheter og begrensninger. Morten Andreas Ødegaard Køltzow, forsker, Meteorologisk institutt	2145	Avslutning , returtransport til hotellet

Onsdag 21. september

0730	Kaffe og enkel servering , hotellets lobby	1050-1110	Pause
0815-0820	Innledning til dagens program' Per Arne Utne, konferansier	1110-1140	Avinor AS - konsernsjefens foredrag Dag Falk-Petersen, konsernsjef, Avinor AS
0820-0850	Improving Safety Through Collaboration. Om HeliOffshore, samarbeid om sikkerhet' Gretchen Haskins, CEO HeliOffshore	1140-1210	NHO Luftfarts foredrag Torbjørn Lothe, administrerende direktør, NHO Luftfart
0850-0915	From a Bristow Group Point of View - dagsaktuelt tema' Jonathan E. Baliff, President and CEO, Bristow Group Inc	1210-1220	Pause
0915-0935	Continuation Training for Technicians. Experiences and Possibilities') Roy Ratdal, Director of Maintenance Projects, Aircontact Services AS	1220-1240	Paneldebatt med LT, Avinor AS, NHO Luftfart, NHF, NF Per Arne Utne, konferansier
0935-0950	Pause	1240 -1245	Oppsummering og avslutning Per Arne Utne og Øivind Solberg
0950- 1020	Samferdselsdepartementets foredrag Tom Cato Karlsen, FrP, statssekretær, Samferdselsdepartementet	1245-1345	Buffetlunsj
1020-1050	Luftfartstilsynet (LT) - luftfartsdirektørens foredrag Stein Erik Nodeland, luftfartsdirektør, Luftfartstilsynet	1330-1600	Møtevirksomhet i diverse fora Møterom og pausemat stilles til disposisjon, meld inn behov Takk for nå - vel hjem!

Vi takker for støtten
og godt samarbeid!

Sponsorer, annonsører og samarbeidspartnere bidrar til å gi konferansen finansiell styrke, og til å opprettholde kvaliteten på denne og framtidige konferanser

Sola kommune

Velkommen til Sola!
Lykke til med årets luftfartskonferanse
Hilsen SOLA KOMMUNE

Scandic

Aircontactgruppen AS

Påmelding - deltakeravgift - overnatting - praktiske opplysninger

På hjemmesiden www.solakonferansen.no finner du informasjon om hele konferanseprogrammet og portal til påmeldingsgeneratoren og bestilling av overnatting. Merk: Mulig med separat påmelding hvis du kun skal delta på konferanseprogrammets første dag, mandag 19. september.

Deltakeravgifter

Solakonferansen 2016, 19.-21. september:

Kr. 5.900,- som inkluderer konferansemateriell, buffet-lunsjer alle tre dagene, 19.-21. sept, kveldsarrangement med bespisning mandag 19. sept, konferansemiddag/buffet tirsdag 20. sept samt møtemat og forfriskninger under selve konferansen.

Helikopterproduzentenes dag, mandag 21. sept., kl 1130-1700, ikke kveldsarrangementet:

Påmeldings- og administrasjonsgebyr kr 300,- dekker en forholdsvis andel av forpleiningskostnadene denne dagen, og inkluderer konferansemateriell, buffetlunsj samt møtemat og forfriskninger underveis.

Deltakeravgifter og innbetaling

Når påmelding er foretatt, vil du i etterkant motta faktura på deltakeravgiften fra vår regnskapsfører. Påmeldingen din anses fra vår side som endelig bekreftet og gyldig ved at fakturaen, som du mottar, pålydende deltakeravgiften, blir betalt innen oppgitt betalingsfrist, normalt fjorten dager.

Vennligst vær presis når du ved påmeldingen oppgir fakturaadresse etc, og vennligst benytt kun data fra den originale fakturaen vår, og ikke egenproduserte data eller referanser, ved innbetalingen.

PÅMELDING: Snarest mulig, senest torsdag 8. september

Påmelding til hhv "Solakonferansen 2016" og "Helikopterproduzentenes dag 19. sept", se ovenfor under "Deltakeravgifter", sendes på følgende måte:

- Se hjemmesiden vår www.solakonferansen.no, "Påmelding 2016"

Det kan dessverre ikke gis reduksjon i deltakeravgiften i de tilfeller hvor deltakeren ikke kan/ønsker å følge hele konferansen.

Ved avbestilling etter påmeldingsfristens utløp påløper administrasjonsgebyr på kr. 500,-.

Ved avbestilling senere enn fredag 8. september gis ingen refusjon av deltakeravgiften.

Overnatting for konferansedeltakere 19./20.-20./21. september

Det er inngått rabattavtale med Scandic Stavanger Airport, Sola, for et begrenset antall rom.

Merk: Vi kan ikke tilby overnatting med konferanserabatt etter påmeldingsfristens utløp.

- Enkeltrom m/frokost kr 1.565,-

Bestilling og bookingkode:

Se hjemmesiden vår www.solakonferansen.no, "Overnatting konferansedeltakere".

Tilleggsovernatting weekend fre, lør & søn 16.-18. september,

som også er gyldig på Scandic Park Hotel, Stavanger sentrum

- Enkeltrom, én person, pr natt kr 995,- inkl frokost
- Dobbeltrom, to personer, pr natt kr 1 195,- inkl frokost

Bestilling og bookingkode:

Se hjemmesiden vår www.solakonferansen.no, "Overnatting - tilleggsovernatting weekend".

Kontaktinformasjon Stiftelsen Solakonferansen

Besøksadr: Stavanger lufthavn, Sola, rom 3045
Flyplassvegen 230, 4055 Sola
Postadr: C/O Avinor, Flyplassvegen 230, 4055 Sola
Telefon: +47 67 03 04 48 / +47 90 47 37 02
E-post: leder@solakonferansen.no
Web: www.solakonferansen.no
Org nr: 975 834 425